

4. Frantz M. Changing Over Time: The Future of Motion Graphic, 2003. URL: <https://benjaminhallwriting.wordpress.com/2014/10/28/changing-over-time-the-future-of-motion-graphics/>
5. Liu Z., Meng Y., Ouyang H., Yu Y., Zhao B., Cohen-Or D., Qu H. Dynamic Typography: Bringing Text to Life via Video Diffusion Prior. Published by ar XivLabs, 2024.
6. Loknar N. S., Bratić D., Agić A. Kinetic Typography – Figuration and Technology. Published by the University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences, Department of Graphic Engineering and Design, 2020.
7. Moholy Nagy L. Großstadt Zigeuner, 1932. URL: <https://youtu.be/Ri8ivFosyc0?si=Xt1hsYqdL06YFgFL>
8. Moholy-Nagy L. Experiment in totality. Published by Harper & Brothers, 1950.
9. Schjeldahl, Peter (March 8, 1970). «Moholy-Nagy Champion of a Doomed and Heroic Cause». The New York Times. Retrieved March 25, 2019. URL: <https://www.nytimes.com/1970/03/08/archives/moholynagy-champion-of-a-doomed-and-heroic-cause.html>.
10. Sulaiman S., Radzi M., Kamaruddin N., Ali W. Typography Usage in Multimedia Teaching Aid Interface Design. Published by Atlantis Press, 2020.
11. Times Los Angeles (27 April 1996). «Saul Bass, 75, Logo and trademark designer». URL: <https://www.sun-sentinel.com/1996/04/27/saul-bass-75-logo-and-trademark-designer/>

UDC [004.928:004.912]:7.012

RETROSPECTION OF THE DEVELOPMENT OF KINETIC TYPOGRAPHY AND ITS APPLICATION IN DESIGN

Khodosov Viktor – Postgraduate student, Mykhailo Boichuk
Kyiv State Academy of Decorative Applied Arts and Design, Kyiv

This article explores the evolution and extensive applications of kinetic typography, a form of motion design that animates text to create dynamic visual effects. These effects significantly enhance information delivery and emotional impact on the viewer, making the content more engaging and comprehensible. Kinetic typography combines principles of traditional typography, animation, and cinematography, providing new opportunities for visual communication and creative self-expression.

The study covers the historical milestones in the development of kinetic typography, from its origins in the 20 th century to modern advancements. It examines technological innovations such as computer animation and motion design software, which have greatly contributed to its growth. The increasing popularity and effectiveness of kinetic typography across various media, including film, television, advertising, music videos, web design, and digital interfaces, are highlighted.

The analysis includes contributions from renowned designers and researchers, such as Saul Bass, who have significantly influenced this field. It highlights creative and technical innovations that allow the use of kinetic typography to create unique and impactful visual messages. Special attention is given to the role of kinetic typography in contemporary design, where it serves as a powerful tool for engaging audiences and enhancing communication effectiveness.

This work aims to characterize the primary stages of kinetic typography development through retrospective analysis, offering deep insights into its significance and potential in modern design practice. The article also considers future prospects for the development of this dynamic field.

Key words: motion design, motion graphics, text animation, computer animation, typography, kinetic typography, multimedia design.

Надійшла до редакції 14.07.2024 р.

УДК 7.05:687.016]:001.891(477)

ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В КОНТЕКСТІ СТАЛОЇ МОДИ

Ірина Соловій – аспірантка, Львівська національна академія мистецтв, Львів
<https://orcid.org/0000-0002-5328-4110>
<https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi49.908>
isoloviy@yahoo.com

Дослідження присвячене теоретико-практичному аналізу української етнокультурної спадщини у розвитку сучасної сталої моди. Здійснено системне дослідження досвіду вітчизняних дизайнерів та брендів у поєднанні традиційних елементів із принципами екологічно відповідального виробництва одягу. Проаналізовано особливості інтеграції культурних проявів, традиційного ремесла та етнічних мотивів (крою, матеріалів, декоративних елементів) у контексті сучасних екологічних викликів. На основі комплексного підходу досліджено економічні та соціокультурні аспекти такої інтеграції, її вплив на збереження національної ідентичності та позиціонування України у світовій індустрії моди. Визначено перспективні напрями розвитку через інновації в матеріалах і виробничих процесах на засадах циркулярної економіки. Запропоновано науково обґрунтовані рекомендації щодо посилення ролі культурної спадщини у забезпеченні сталого розвитку модної індустрії України.

Ключові слова: етнокультурна спадщина, стала мода, традиційне ремесло, культурна ідентичність.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю теоретичного осмислення

та практичного впровадження інноваційних підходів до дизайну одягу на перетині двох ключових парадигм сучасності: сталого розвитку та збереження культурної ідентичності. Глобальна тенденція до локалізації виробництва та зростаючий інтерес до автентичних культурних практик у контексті сталого розвитку визначають важливість дослідження. Українська етнокультурна спадщина являє собою унікальний ресурс, що потребує дослідження шляхів впровадження та інтеграції в сучасний сталий дизайн. При цьому існуючі дослідження здебільшого зосереджені на естетичному аспекті етнічних мотивів, залишаючи поза увагою потенціал традиційних технік у контексті екологічності та соціальної відповідальності виробництва.

Мета статті полягає у розробці та обґрунтуванні методики використання етнокультурної спадщини України як ресурсу для розвитку сталої моди на основі аналізу досвіду українських дизайнерів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичне підґрунтя дослідження формують праці науковців у декількох ключових напрямках. Перший напрям пов'язаний з дослідженням традиційних технік та їх адаптації до сучасного виробництва. Н. Литвиненко, М. Вороніна, О. Лавренюк [4] досліджують багатовікові традиції бережливого ставлення до текстильних виробів та систематизують техніки їх вторинного використання (печворк, квілтинг, боро тощо), що нині стають основою для практик сталої моди.

Другий напрям охоплює дослідження впровадження принципів сталої моди в українському контексті. Дослідники О. Герасименко, Н. Чупріна, І. Давиденко, В. Хоменко, М. Кудревський [2] систематизують підходи до впровадження принципів сталої моди в дизайн-діяльності, зокрема через апсайклінг та мінімалізм. Н. Чупріна, В. Хоменко, О. Григоревська [11] визначають артизанальність як один із ключових принципів сучасного екологічного дизайну одягу, що безпосередньо пов'язано з відродженням традиційних ремісничих практик. Третій напрям представлений дослідженнями взаємозв'язку культурного контексту та сталого розвитку та демонструє як культурний контекст безпосередньо впливає на успішність упровадження сталих практик на локальному рівні.

Х. Zheng та співавтори наголошують на необхідності переосмислення ролі культури в контексті сталого розвитку, пропонуючи концептуальну основу для аналізу взаємозв'язку між культурними цінностями та досягненням цілей сталого розвитку [20]. S. Muthu та M. Gardetti [16] підкреслюють важливість трансформації локальних знань та практик у глобальні рішення, що актуалізує підхід до адаптації міжнародних стандартів з урахуванням місцевих особливостей та традицій. Практичний аспект інтеграції етнокультурних традицій у сталу моду розкривається у роботі Гахової [1], яка досліджує діяльність українських брендів. Порівняльний аналіз проявів сталої моди в діяльності українських та закордонних брендів представлено у дослідженні А. Корякіної, К. Пашкевич, О. Герасименко, Ч. Чень [3].

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідження ґрунтується на розумінні двох ключових концептів. По-перше, стала мода розглядається як підхід до створення та споживання одягу, що базується на екологічній, соціальній, етичній та економічній відповідальності. Основними принципами сталої моди є екологічне виробництво, ефективне використання ресурсів, продовження життєвого циклу виробів, мінімізація відходів та етичні умови праці. По-друге, етнокультурна спадщина визначається як сукупність успадкованих від попередніх поколінь традиційних культурних цінностей, знань, навичок та практик певного етносу, що включає матеріальні та нематеріальні форми вираження культури, які передаються від покоління до покоління та формують культурну ідентичність народу.

Для дослідження розроблено комплексну методику, що базується на системному підході та передбачає аналіз етнокультурної спадщини України в контексті сталої моди за трьома основними напрямками: технологічно-виробничий, конструктивно-проектний, художньо-семантичний. Технологічно-виробничий напрям включає дослідження традиційних технологій виготовлення одягу та текстилю, аналіз автентичних матеріалів та технік їх обробки, вивчення можливостей впровадження історичних технік у сучасне виробництво, дослідження потенціалу традиційних технік для забезпечення сталості виробництва. Конструктивно-проектний напрям охоплює аналіз особливостей традиційного крою українського одягу, дослідження принципів історичного формоутворення, вивчення можливостей трансформації історичних форм у сучасний дизайн, аналіз безвідходних технік крою в традиційному костюмі. Художньо-семантичний напрям передбачає вивчення символіки традиційного українського костюма, аналіз композиційних рішень та орнаментальних систем, дослідження можливостей адаптації автентичних елементів до сучасного дизайну, вивчення культурних кодів та їх трансформації в контексті сталої моди. У статті проаналізовано досвід українських дизайнерів та брендів, які працюють у напрямку сталої моди з використанням елементів етнокультурної спадщини. Це дозволяє виявити ефективні підходи до інтеграції традиційних елементів у сучасне виробництво та визначити перспективні напрями розвитку сталої моди в Україні.

Технологічно-виробничий напрям. Розвиток сталої моди нерозривно пов'язаний з культурною спадщиною країни, її історією та традиційними практиками. Відродження ремесел та ручної праці через

грунтовне дослідження та переосмислення національних традицій створює підґрунтя для розвитку унікального сталого продукту. Особлива увага приділяється переосмисленню народних технік ремесла, що включає інтеграцію ручних технік у сучасне виробництво, оптимізацію традиційних методів та створення інноваційних технологічних рішень. Прикладом такого підходу є бренд Litkovskaya, який у 2020 році створив екологічну демі-кютюр лінію «Артизаналь». Кожен одяг із лінії є унікальним виробом, створеним повністю вручну, включаючи тканини, виткані на 100-річних ткацьких верстатах із використанням традиційних технік. Важливим аспектом є використання залишків тканин з попередніх колекцій, що відповідає принципам циркулярної економіки. Кожна річ має свій особистий паспорт процесу виготовлення, що документує трудомісткість ручної роботи і засвідчується підписом дизайнера [1]. Дизайнерка описує «Артизаналь» як суміш свого фірмового стилю та старовинних ткацьких традицій Карпатських гір, наголошуючи: «Я впевнена, ремесло підтримує життя людства: ручна робота це найвищий прояв любові» [7]. Інноваційний підхід до традиційних технік демонструє KSENIASCHNAIDER у колекції «Минуле в сьогоденні» 2024 р., досліджуючи поєднання протилежностей: минулого та сьогодення, традиційності та нових технологій [6]. У колекції представлені жакети та сумки, створені вручну з джинсової пряжі у техніці килимарства, що демонструє можливості апсайклінгу в поєднанні з традиційними техніками. Для деяких моделей використано спеціальне напилення перероблених коркових пробок, яке візуально зістарило денім, створюючи унікальний діалог між традицією та інновацією.

Важливим для української культури ремеслом завжди було плетіння з лози та соломи – первісна форма народного мистецтва. Р. Багінський відродив цю традицію у колекції плетених сумок, створених у співпраці з майстрами села Іза на Закарпатті, місцева техніка лозоплетіння якого включена до списку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО [8]. Дизайнер також звертається до природних барвників у своїй роботі: "Палітра кольорів RB була натхненна барвниками, які можна отримати з дарів природи. Жолуді, бруньки шипшини, квіти солідаго – речі, які я зустрічав у дитинстві у своєму саду» [14]. Значний внесок у розвиток екологічного виробництва робить бренд TG Botanical, який досліджує технології виробництва тканин з традиційних для України рослин – кропиви, льону та коноплі [18]. Бренд також відроджує історичні методики фарбування тканин рослинними пігментами, отриманими з квіток пижми, жолудів, лушпиння цибулі та кавових зерен, демонструючи як традиційні техніки можуть бути адаптовані до сучасних екологічних вимог.

Прикладом поєднання етнокультурної спадщини та інноваційних технологій є діяльність бренду Gaptuvalna. Бренд переосмислює традиційний для наших предків процес збору грибів – «тихе полювання» та пов'язану з ним систему «віх» (орієнтирів на шляху). Ця древня система орієнтування, що використовувала природні форми рельєфу (камені, дерева, мурашники, пагорби) та створені власноруч позначки грибарів, демонструє екологічну мудрість предків, їхнє вміння «читати» природні знаки та гармонійно взаємодіяти з навколишнім середовищем. Символічно, що саме цей бренд став першим в Україні у використанні інноваційного екоматеріалу – мікошкіри, створеної з грибного міцелію. Піджак із мікошкіри, представлений на Ukrainian Design and Innovation Week 2024, втілює глибокий зв'язок з етнокультурною спадщиною: «Чорна мікошкіряна основа виробу нагадує кору лісових дерев, а темна рельєфна вишивка та пояс відображають ті самі орієнтири наших предків – віхи» [5]. Мікошкіра являє собою революційну альтернативу традиційній шкірі, демонструючи суттєві переваги з точки зору сталого розвитку. Матеріал утілює ключові принципи циркулярної економіки, використовуючи сільськогосподарські відходи як джерело вуглецю для вирощування грибів. Виробничий цикл мікошкіри значно коротший порівняно з традиційною шкірою – 60 діб проти 2-3 років. Екологічний аспект особливо вражає: якщо виробництво однієї шкіряної сумки потребує кількість води, яку людина споживає за 143 роки, то для виготовлення метра мікошкіри необхідно лише 5 л. води. Крім того, використання мікошкіри допомагає зменшити вплив на знеліснення, особливо в контексті того, що 80% вирубки лісів Амазонії пов'язане з розширенням пасовищ для худоби.

«Мода є рушійною силою культури, відображаючи зміни в суспільстві, технологіях, світогляді. «Нова віха моди» – не лише черговий тренд, а необхідність переосмислити весь цикл виробництва і споживання одягу» [5]. Таким чином, через переосмислення етнокультурної спадщини та впровадження інноваційних технологій бренд демонструє можливість створення справді сталого модного продукту.

Аналіз технологічно-виробничого аспекту демонструє різноманітні підходи українських брендів до інтеграції традиційних технік у сучасне виробництво сталої моди. Litkovskaya через лінію «Артизаналь» відроджує старовинні ткацькі традиції Карпатських гір, поєднуючи їх із принципами циркулярної економіки через використання залишків тканин. К. Шнайдер трансформує традиційну техніку килимарства, адаптуючи її для роботи з сучасними матеріалами, зокрема джинсовою пряжею. Р. Багінський відроджує техніку лозоплетіння, співпрацюючи з майстрами села Іза, а також звертається до природних барвників, що історично використовувалися в українському ремеслі. Бренд Gaptuvalna,

демонструє впровадження інноваційного матеріалу мікошкіри – наголошуючи на локальному виробництві. TG Botanical розвиває виробництво тканин з традиційних для України рослин та відроджує історичні методики натурального фарбування, що відповідає принципам екологічного виробництва.

Таким чином, у технологічно-виробничому аспекті спостерігаємо органічне поєднання традиційних технік з інноваційними підходами, що дозволяє створювати сучасний сталий продукт, зберігаючи зв'язок з культурною спадщиною України.

Конструктивно-проектний напрям у переосмисленні етнокультурної спадщини зосереджується на глибинному дослідженні особливостей історичного крою та принципів формоутворення традиційного українського одягу, трансформуючи їх у сучасні форми. Devo Home представляє переосмислення традиційної опанчі – українського верхнього одягу без застібок [9]. У колаборації зі студією Vozianov, дизайнерка Л. Захарова створила інноваційну колекцію, де історичний крій поєднується з властивостями конопляних тканин, втілюючи концепцію позасезонного одягу.

Shypelyuk розвиває принципи сталої моди через ручне виробництво та трансформативний дизайн. Бренд системно працює над переосмисленням традиційного українського вбрання: від автентичної шерстяної свитки до фартухів, герданів, комірців і стьобаних жилеток. Особливість їхнього підходу полягає в адаптації історичних елементів до сучасного гардеробу при збереженні традиційних технік виготовлення. Яскравим прикладом є їхнє пальто, створене за силуетом автентичної української свитки, де поєднано різноманітні елементи (традиційний крій, в'язаний гачком комір та пояс з помпонами) із сучасними конструктивними рішеннями, зберігаючи при цьому традиції ручної роботи у прострочуванні та оздобленні [17].

Gunia Project пропонує особливе бачення традиційної української корсетки через призму сучасного дизайну. Складний скульптурний крій їхньої корсетки відображає глибоке розуміння конструктивних особливостей цього елементу українського жіночого вбрання XIX-XX століть [13]. Gaptuvalna переосмислює каламайковий пояс – традиційний широкий пояс з цупкої лляної тканини, надаючи цьому історичному елементу нового життя у формі сучасних аксесуарів. Такий підхід до дизайну демонструє, як глибоке розуміння історичних конструктивних елементів може створювати інноваційні рішення в сучасній моді, зберігаючи при цьому культурний код традиційного вбрання [10]. На основі наведених прикладів, можна підсумувати, що конструктивно-проектний напрям у переосмисленні етнокультурної спадщини є потужним інструментом збереження та розвитку українських традицій у сучасній моді, де глибоке розуміння історичних технік крою та конструктивних елементів традиційного вбрання органічно поєднується з інноваційними дизайнерськими рішеннями, створюючи функціональний та естетично привабливий одяг.

Художньо-семантичний напрям. В цьому аспекті особливу увагу привертає нова колекція бренду KSENIASCHNAIDER – «Втрачені мозаїки», 2024 року, натхненна українськими монументальними мозаїками Степана та Романа Кириченків, а також роботами Л. Ястреб і менш відомих художників із Миргорода та Сіверськодонецька. Основою для створення колекції слугували світлини фотографа монументального мистецтва Є. Нікіфорова. Колекція є втіленням легкості та свободи, де переосмислені та відтворені мозаїки у невагомих спідницях, топах, сукнях з драпіруванням поєднуються з традиційним для бренду денімом. Як зазначає команда бренду: «У світі, де мистецтво відображає суть нашого часу, колекція KSENIASCHNAIDER SS'25 стає щемливим нагадуванням про українців та інших людей по всьому світу, що на тлі серйозних випробувань збирають фрагменти свого життя ... наче мозаїку» [15]. Бренд одягу та аксесуарів ЗЕРНО втілює свою філософію в довговічному дизайні та фольклорних мотивах. Заснований у 2014 році, бренд фокусується на переосмисленні українських традицій та прагне їх зберігати та поширювати, об'єднуючи майстрів та дизайнерів, чий вироби є максимально екологічні. Бренд високо цінує ручну працю та орієнтується на натуральні тканини, такі як конопля, шовк, бавовна, а також інші природні матеріали, такі як глина, скло та дерево. Бренд також використовує техніки вибійки та вишивання [19].

GUNIA Project демонструє глибинне розуміння взаємозв'язку між етнокультурною спадщиною та принципами сталої моди. Бренд розробив комплексний підхід до створення продукту, де традиційні культурні елементи стають основою для розвитку сталого дизайну. Ключовим аспектом діяльності бренду є глибоке і систематичне дослідження української культурної спадщини з метою її сучасного переосмислення в контексті сталого розвитку. Бренд майстерно трансформує традиційні форми та мотиви, зберігаючи їх автентичність при адаптації до сучасних вимог екологічного дизайну. Такий підхід дозволяє створювати продукти, які не лише відображають культурну приналежність, але й відповідають принципам сталого споживання. Важливим елементом стратегії бренду є створення виробів з високим потенціалом міжгенераційної передачі – концепція, яка безпосередньо перегукується з традиційним українським ставленням до речей як до родинних цінностей. Кожен виріб створюється як предмет тривалого користування, що

має передаватися від покоління до покоління, що цілком відповідає принципам сталої моди щодо продовження життєвого циклу виробів.

Виробнича етика бренду базується на співпраці з локальними артизанальними майстернями, що не лише забезпечує збереження традиційних технік, але й підтримує принципи сталого розвитку через локалізацію виробництва та підтримку місцевих громад. Обмежений тираж продукції та висока якість виконання кожного виробу сприяють формуванню відповідального споживання.

Яскравим прикладом інтерпретації етнокультурної спадщини в контексті художньо-семантичного напрямку є бренд Gaptuvalna. Назва бренду має подвійне значення: як технічний термін «гаптування» – вишивка золотими й срібними нитками, так і метафоричне «гаптувати» – прокладати власний шлях. Ця дуальність відображає філософію бренду, де традиційна українська вишивка трансформується у сучасні силуети, створюючи новий діалог між минулим і теперішнім [5]. Бренд не лише відтворює естетику української вишивки, а переосмислює її як культурний код, де кожен візерунок – це носій історичної пам'яті та національної самобутності. Через свої колекції Gaptuvalna транслює глибинний зв'язок поколінь, перетворюючи традиційне вбрання на сучасний маніфест українського культурного надбання. В особливий спосіб міську культурну спадщину переосмислює бренд Gnizdo у колекції «Kyiv Mosaic», де архітектурні мозаїки київського метро трансформуються у дизайнерські рішення для курток у техніці печворк. Кожен виріб стає унікальною інтерпретацією міського мистецтва, де естетика мозаїк набуває нового звучання через клаптикову техніку [12]. Цей підхід не лише створює діалог між архітектурною спадщиною та сучасною модою, але й втілює принципи сталого виробництва через використання залишкових матеріалів. Таке переосмислення демонструє, як елементи міського простору можуть трансформуватися у унікальні дизайнерські рішення, зберігаючи при цьому зв'язок з культурним контекстом міста.

Аналіз художньо-семантичного аспекту демонструє різноманітні підходи українських брендів до переосмислення культурної спадщини. GUNIA Project розробив комплексну систему створення продукту з довготривалою культурною цінністю, де традиційні елементи стають основою для розвитку сталого дизайну. KSENIASCHNAIDER трансформує візуальні коди монументального мистецтва у сучасні форми, створюючи новий діалог між культурною спадщиною та сталою модою. Бренд ЗЕРНО фокусується на фольклорних мотивах та натуральних матеріалах, поєднуючи екологічність з культурною автентичністю. Gaptuvalna демонструє можливості переосмислення традиційної вишивки через призму сучасного дизайну, створюючи вироби, що поєднують історичні техніки з актуальними силуетами.

Висновки. Дослідження продемонструвало, що етнокультурна спадщина України є потужним ресурсом для розвитку сталої моди, що підтверджується успішними практиками вітчизняних дизайнерів та брендів які проаналізовано у трьох напрямках. У технологічно-виробничому напрямі спостерігається успішна інтеграція традиційних ремісничих технік у сучасне виробництво через відродження історичних практик (ткацтво, лозоплетіння, природне фарбування) та їх поєднання з інноваційними технологіями, зокрема у створенні нових екологічних матеріалів. Конструктивно-проектний напрям демонструє ефективність переосмислення історичних форм та конструктивних елементів традиційного вбрання у створенні сучасного функціонального одягу, що відповідає принципам сталого споживання. У художньо-семантичному аспекті українські бренди успішно трансформують культурні коди та візуальні елементи спадщини у сучасний дизайн, зберігаючи їх автентичне значення та створюючи продукти з високим потенціалом міжгенераційної передачі. Розроблена комплексна методика дослідження дозволила системно підійти до аналізу та трансформації традиційних практик, виявивши ключові переваги етнокультурної спадщини для розвитку сталої моди: традиційні техніки безвідходного виробництва, використання натуральних матеріалів, орієнтація на довговічність виробів та збереження культурної ідентичності.

Дослідження виявило, що інтеграція етнокультурної спадщини у сталу моду сприяє не лише збереженню національної ідентичності, але й розвитку екологічно відповідального виробництва через впровадження традиційних практик ресурсоефективності, локального виробництва та довготривалого використання виробів.

Перспективними напрямками подальшого розвитку визначено: поглиблення досліджень традиційних технік та їх адаптація до сучасного виробництва з урахуванням принципів сталого розвитку; розробка інноваційних екологічних матеріалів на основі історичного досвіду використання локальної сировини; створення освітніх програм для збереження та передачі традиційних ремісничих навичок молодому поколінню дизайнерів; розвиток міжнародної співпраці для інтеграції української етнокультурної спадщини у глобальний контекст сталої моди та посилення позицій України як центру інновацій у сфері екологічно відповідального дизайну.

Список використаної літератури

1. Гахова А. Ю. Дизайн екологічного одягу: генеза, концепції, новачі : дис. ... канд. філос. наук : 022. Харків, 2021. 362 с.
2. Герасименко О. Д., Чупріна Н. В., Давиденко І. В., Чуботіна І. М., Хоменко В. К., Кудревський М. А. Апсайклінг та мінімалізм як модні тренди помірного споживання продуктів моди. *Art and design*. 2023. № 3 (23). С. 101–120. DOI:10.30857/2617-0272.2023.3.9.
3. Корякіна А. А., Пашкевич К. Л., Герасименко О. Д., Чень Ч. Sustainable fashion в творчості українських та закордонних брендів одягу. *Теорія та практика дизайну*. 2024. № 2 (32). С. 94–106. DOI: 10.32782/2415-8151.2024.3.
4. Литвиненко Н., Вороніна М., Лавренюк О. Вторинне використання матеріалів у дизайні одягу. *Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»*. 2022. № 47. С. 177–185. DOI: 10.31866/2410-1176.47.2022.269635.
5. Мікрошкіряний піджак VIHA. *Gaptuvalna*. URL: <https://gaptuvalna.com/catalog/mikoshkiryanij-pidzhak-viha/> (дата звернення: 05.12.2024).
6. Минуле в сьогоденні: колекція KSENIASCHNAIDER весна-літо 2024. *Vogue UA*. URL: <https://vogue.ua/article/fashion/brend/minule-v-sogodenni-kolekciya-kseniaschnaider-vesna-lito-2024-53600.html> (дата звернення: 05.12.2024).
7. Наступна зупинка – Київ: дизайнерка Лілія Літківська підкорює Париж і Токіо. *Vogue UA*. URL: <https://vogue.ua/article/fashion/persona/nastupna-zupinka-kijivska-dizaynerka-liliya-litkovska-pidkoryuye-parizh-i-tokio-56679.html> (дата звернення: 05.12.2024).
8. Об'єкт бажання: перша сумка-капельюх від Ruslan Baginskiy. *Elle Ukraine*. URL: <https://elle.ua/moda/novosti/obekt-bazhannya-persha-sumka-kapelyuh-vid-ruslan-baginskiy/> (дата звернення: 05.12.2024).
9. Опанча-жилет. *DEVO Home*. URL: <https://devohome.com.ua/opancha-zhilet-dlinnyj-korichnevij> (дата звернення: 05.12.2024).
10. Пояс до сукні, натхненний каламаймовим поясом. *Gaptuvalna*. URL: <https://gaptuvalna.com/catalog/poyas-do-sukni-nathnenij-kalamajkovim-poyasom/> (дата звернення: 05.12.2024).
11. Чупріна Н., Хоменко В., Григоревська О. Проектні практики екодизайну в розробці одягу та текстильних виробів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 77, т. 3. С. 132–142. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/77-3-18>.
12. Gnizdo. Київська мозаїка. URL: <https://gnizdo.com/kyiv-mosaic> (дата звернення: 05.12.2024).
13. Gunia Project. URL: <https://guniaproject.com.ua/> (дата звернення: 05.12.2024).
14. Hand-dyed RB Beanies. Tie-Dye inspired by autumnal harvests. *Ruslan Baginskiy*. URL: <https://ruslanbaginskiy.ua/blogs/news/hand-dyed-ruslan-baginskiy-beanie-inspired-by-autumnal-harvests> (дата звернення: 05.12.2024).
15. KSENIASCHNAIDER. *Harper's Bazaar Ukraine*. URL: <https://harpersbazaar.com.ua/news/culture/brend-kseniaschnaider-nadykhnuvsya-ukrayinskymy-mozayikamy/> (дата звернення: 05.12.2024).
16. Muthu S. S., Gardetti M. A. Sustainability in the Textile and Fashion Industries: Transforming Local Knowledge into Global Solutions. Singapore : Springer, 2020. 164 p. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-38532-3>
17. Shypelyk. URL: <https://shypelyk.com/about/> (дата звернення: 05.12.2024).
18. TG Botanical. URL: <https://tgbotanical.ua/> (дата звернення: 05.12.2024).
19. Zerno. URL: <https://www.zerno.fashion/> (дата звернення: 05.12.2024).
20. Zheng X., Wang R., Hoekstra A. Y., Guan D., Hertwich E. G., Wang C. Consideration of culture is vital if we are to achieve the Sustainable Development Goals. *One Earth*. 2021. Vol. 4, № 2. P. 307–319. DOI: 10.1016/j.oneear.2021.01.012.

Reference

1. Hakhova A. Yu. Dyzaïn ekolohichnoho odiahu: heneza, kontseptsii, novatsii : dys. ... kand. filos. nauk : 022. Kharkiv, 2021. 362 s.
2. Herasymenko O. D., Chuprina N. V., Davydenko I. V., Chubotina I. M., Khomenko V. K., Kudrevskiy M. A. Apsaïklinh ta minimalizm yak modni trendy pomirnogo spozhyvannia produktiv mody. *Art and design*. 2023. № 3(23). S. 101–120. DOI:10.30857/2617-0272.2023.3.9.
3. Koriakina A. A., Pashkevych K. L., Herasymenko O. D., Chen Ch. Sustainable fashion v tvorchosti ukrainskykh ta zakordonnykh brendiv odiahu. *Teoriia ta praktyka dyzainu*. 2024. № 2(32). S. 94–106. DOI: 10.32782/2415-8151.2024.3
4. Lytvynenko N., Voronina M., Lavreniuk O. Vtorynne vykorystannia materialiv u dyzaini odiahu. *Visnyk KNUKіM. Seriia «Mystetstvoznavstvo»*. 2022. № 47. S. 177–185. DOI: 10.31866/2410-1176.47.2022.269635
5. Mikroshkiryaniy pidzhak VIHA. *Gaptuvalna*. URL: <https://gaptuvalna.com/catalog/mikoshkiryanij-pidzhak-viha/>
6. Mynule v sohodenni: kolektsiia KSENIASCHNAIDER vesna-lito 2024. *Vogue UA*. URL: <https://vogue.ua/article/fashion/brend/minule-v-sogodenni-kolekciya-kseniaschnaider-vesna-lito-2024-53600.html>
7. Nastupna zupynka – Kyiv: dyzainerka Liliia Litkovska pidkoryuie Paryzh i Tokio. *Vogue UA*. URL: <https://vogue.ua/article/fashion/persona/nastupna-zupinka-kijivska-dizaynerka-liliya-litkovska-pidkoryuye-parizh-i-tokio-56679.html>

8. Obiekt bazhannia: persha sumka-kapeliukh vid Ruslan Baginskiy. Elle Ukraine. URL: <https://elle.ua/moda/novosty/obekt-bazhannya-persha-sumka-kapelyuh-vid-ruslan-baginskiy/>
9. Opancha-zhylet. DEVO Home. URL: <https://devohome.com.ua/opancha-zhilet-dlinnyj-korichnevij>
10. Poias do sukni, natkhnenyi kalamaikovym poiasom. Gaptuvalna. URL: <https://gaptuvalna.com/catalog/poyas-do-sukni-natnhenij-kalamajkovim-poyasom/>
11. Chuprina N., Khomenko V., Hryhorevska O. Proiektni praktyky ekodyzainu v rozrobttsi odiahu ta tekstylnykh vyrobiv. Aktualni pytannia humanitarnykh nauk. 2024. Vyp. 77, t. 3. S. 132–142. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/77-3-18>
12. Gnizdo. Kyivska mozaika. URL: <https://gnizdo.com/kyiv-mosaic>
13. Gunia Project. URL: <https://guniaproject.com.ua/> (data zvernennia: 05.12.2024)
14. Hand-dyed RB Beanies. Tie-Dye inspired by autumnal harvests. Ruslan Baginskiy. URL: <https://ruslanbaginskiy.ua/blogs/news/hand-dyed-ruslan-baginskiy-beanie-inspired-by-autumnal-harvests> (data zvernennia: 05.12.2024)
15. KSENIASCHNAIDER. Harper's Bazaar Ukraine. URL: <https://harpersbazaar.com.ua/news/culture/brend-kseniaschnaider-nadykhnusya-ukrayinskymy-mozayikamy/> (data zvernennia: 05.12.2024)
16. Muthu S. S., Gardetti M. A. Sustainability in the Textile and Fashion Industries: Transforming Local Knowledge into Global Solutions. Singapore : Springer, 2020. 164 p. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-38532-3>
17. Shypelyk. URL: <https://shypelyk.com/about/> (data zvernennia: 05.12.2024)
18. TG Botanical. URL: <https://tgbotanical.ua/> (data zvernennia: 05.12.2024)
19. Zerno. URL: <https://www.zerno.fashion/> (data zvernennia: 05.12.2024)
20. Zheng X., Wang R., Hoekstra A. Y., Guan D., Hertwich E. G., Wang C. Consideration of culture is vital if we are to achieve the Sustainable Development Goals. One Earth. 2021. Vol. 4, № 2. P. 307-319. DOI: [10.1016/j.oneear.2021.01.012](https://doi.org/10.1016/j.oneear.2021.01.012)

RETHINKING UKRAINIAN ETHNO-CULTURAL HERITAGE IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE FASHION

Soloviy Iryna – PhD student Lviv National Academy of Arts, Lviv

The study is devoted to the theoretical and practical analysis of the Ukrainian ethno-cultural heritage in the development of modern sustainable fashion. A systematic study of the experience of domestic designers and brands in combining traditional elements with the principles of environmentally responsible clothing production is carried out. The features of integration of cultural manifestations, traditional crafts and ethnic motifs (cut, materials, decorative elements) in the context of modern environmental challenges are analyzed. Based on an integrated approach, the economic and socio-cultural aspects of such integration, its impact on the preservation of national identity and positioning of Ukraine in the global fashion industry are studied. Promising areas of development through innovations in materials and production processes on the basis of the circular economy are identified. Scientifically grounded recommendations for strengthening the role of cultural heritage in ensuring the sustainable development of the Ukrainian fashion industry are proposed.

Key words: ethno-cultural heritage, sustainable fashion, traditional craft, cultural identity.

UDC 7.05:687.016]:001.891(477)

RETHINKING UKRAINIAN ETHNO-CULTURAL HERITAGE IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE FASHION

Soloviy Iryna – PhD student Lviv National Academy of Arts, Lviv

Problem Statement and Relevance of the Study. The article investigates the integration of Ukrainian ethno-cultural heritage into sustainable fashion development. The relevance stems from the need for theoretical understanding and practical implementation of innovative approaches to fashion design at the intersection of two key contemporary paradigms: sustainable development and preservation of cultural identity.

Research Methodology. The research methodology combines historical, systemic-structural, and art history analysis approaches to study Ukrainian ethno-cultural heritage in sustainable fashion through three main aspects: technological-production (traditional crafts and innovative technologies), constructive-design (historical forms and patterns), and artistic-semantic (cultural codes and visual elements). The study analyzes the experience of leading Ukrainian brands implementing elements of ethno-cultural heritage in sustainable fashion design.

Results. The research identifies effective approaches to integrating traditional elements into modern production through the revival and adaptation of historical craft practices (weaving, wickerwork, natural dyeing), transformation of traditional forms and structural elements into contemporary design, and reinterpretation of cultural codes. The analysis of Ukrainian brands demonstrates successful integration of heritage elements with sustainable production principles.

Novelty. The study proposes, for the first time, a comprehensive methodology for analyzing ethno-cultural heritage as a resource for sustainable fashion development, including evaluation criteria for traditional techniques' adaptation to modern environmentally responsible production and their potential for preserving cultural authenticity.

The Practical Significance. The research provides practical value for the Ukrainian fashion industry through scientifically-based recommendations for implementing traditional techniques in modern production, identification

of promising directions for sustainable fashion development based on ethno-cultural heritage, and methodological foundations for sustainable fashion design education programs.

Key words: sustainable fashion, Ukrainian ethno-cultural heritage, zero-waste production, traditional crafts, fashion design, cultural identity, eco-friendly fashion.

Надійшла до редакції 22.11.2024 р.

UDC 7.012:659.1

STRATEGIES FOR ADVANCING INTERACTIVE DESIGN IN MUSEUM EXHIBITS

Wang Shuanghu – Postgraduate student of the Kyiv National University
of Technology and Design, Kyiv, Ukraine
<https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi49.909>
541464641@qq.com

Tetiana Krotova – Professor of the Kyiv National University
of Technology and design, Kyiv, Ukraine
Orcid: 0000-0003-2282-0029
krotova_t@ukr.net

This study endeavors to enrich visitors' museum experiences by incorporating diverse interactive and sensory approaches, transcending the conventional media display paradigms in museums. Drawing on the emotional hierarchy framework, it delves into visitors' psychological and behavioral demands within museum exhibition spaces, categorizing them into instinctual, behavioral, and reflective dimensions. Furthermore, the paper explores the evolution of interactive design in museum contexts and its practical manifestations through illustrative case studies. From the angles of perceived experience, interactivity, and interaction modalities, this work proposes strategies to enhance interactive experiences in museums. It emphasizes that these experiences should harmoniously blend technology with visitors' needs and prior experiences, avoiding a mere technological drive. Instead, it advocates for a «from object to subject» and «from external to internal» exhibition engagement paradigm, achieved through the seamless integration of visitor, scene, and behavior via perceptual experiences. This approach fosters deeper connections and resonance between audiences and museum content.

Key words: interactive design, digital technologies, museum exposition design, exhibition, interactive experience, visual communications, virtual reality technologies, mixed reality technologies, multimedia tools.

Problem statement. Museums are places for people to learn knowledge, promote the development of lifelong education systems, and improve artistic literacy. The study of museology has evolved from «exhibit-centered» to «communication-and education-centered» to the current «people-centered» theory. The theory of «human-centered». With the development of the times, the society as well as the public for the museum visit experience, interactive entertainment, learning, service, aesthetics, social and other aspects of the demand is getting stronger and stronger, but most of the domestic museums are in a state of lagging behind in the development of the exhibits are still used as the center of the way and ignored the main position of the people in the space. The most commonly used form of exhibition is to put the exhibits into the display cabinet for closed display, the museum tends to homogenize the phenomenon of display, the visitor's experience is more monotonous. Interaction design has the characteristics of interactive immersion, diversified forms, strong interest, etc. The use of interaction design in museum display design can make up for the shortcomings of the current development of China's museums and the disadvantages of the visitor experience.

Analysis of research and publications. In 1984, designer Bill Moggridge, one of the founding fathers of the famous design firm IDEO, introduced the concept of «interaction design». Due to the cross-disciplinary nature of interaction design, it is difficult to clarify its specific definition. In short, interaction design is a design field that defines and designs the behavior of man-made systems, which is oriented to human needs and understands the expectations of users [14]. Interaction design can create a new user experience, and in interaction design the two-factor motivation theory of Frederick Herzberg has been recognized as one of the most important factors.

Jing WANG and Qi SUN have paid attention to the creation of narrative environments in museums. The authors describe how through touch, sound, smell, spatial language and other perceptual elements the audience can generate intentions and memories through various sensory inputs, have a holistic perception of the museum environment, thus forming the narrative character of the environment [13].

The use of narrative in the museum was investigated by Li Han. In his opinion, the construction of narrative environment is a kind of design principle and method, as well as a kind of design thinking that helps visitors directly perceive the museum exhibition environment [6]. The researcher takes into account Walter Fischer's findings that 'narrative is fundamental to the cultural life of mankind, whether it is what actually happens or the various experiences of people within themselves, which show their existence in some